

Lärarhögskolan i Stockholm

Institutionen för specialpedagogik

KD

KURSPLAN

Kursens namn: Tal- och skriftspråk, 5 p

Talking, reading and writing, 5 p

Kurskod: SPI020

1. Beslut

Kursplanen är fastställd av institutionsstyrelsen 1997-11-11.

2. Målgrupp/Förkunskapskrav

Kursen vänder sig till studerande i det specialpedagogiska yrkesprogrammet på inriktning komplicerad inlärningsituation.

3. Kursens syfte och mål

Kursen syftar till att studenterna ska få tillfälle att utveckla sitt kunnande om

- * grunderna i kommunikation, språkets uttrycksformer, struktur och funktion
- * läs- och skrivutveckling - som grund för förebyggande och åtgärdande arbete med barn och ungdomar i olika utvecklingsstadier
- * hinder för läs- och skrivutveckling
- * åtgärdsprogram

Kursens mål är att varje student utifrån sina tidigare erfarenheter och kunskaper ska få en bas att gå vidare med i sitt kunskapsökande.

4. Kursens innehåll

- * Språkutveckling i ett kommunikativt perspektiv.
- * Läs- och skrivutveckling - möjligheter, hinder.
- * Teorier om språk och lärande.
- * Läsande.
- * Skrivande.
- * Analys av dyslexibegreppet.
- * Språkutveckling under gymnasietiden.
- * Styrdokument.

5. Kursens uppläggning

En stor del av undervisningen består av (stor)föreläsningar och grupparbeten. Kursen bygger på att deltagarna tar aktiv del i kunskapstillägandet genom litteraturstudier, gruppdiskussioner och fältarbeten.

Helfartsstudenter gör två fältarbeten där de studerar något fenomen i praktisk verksamhet och kopplar detta till litteratur inom kursens ram.

Halvfartsstudenter gör ett projektarbete kring ett problemområde som rör tal- eller skriftspråk och där praktik kopplas till litteratur/teorier.

Redovisningar sker dels muntligt dels skriftligt.

6. Examinationsformer och betygssättning

Som betyg på kursen används något av uttrycken Godkänd eller Underkänd. För att erhålla betyget Godkänd på kursen krävs att studerande deltar aktivt vid lektionstillfällena, gör skriftliga examinationsuppgifter enligt anvisningar samt gör två veckors praktik med tillhörande arbetsuppgifter.

Studerande som underkänts två gånger i prov på kursen har rätt att begära att annan kompetent lärare utses för att bestämma vederbörandes betyg på kursen. Framställan härom skall göras hos institutionsstyrelsen.

7. Kurslitteratur

Läses av alla:

Livlina för livslångt lärande. SoU 1989:114 (Madsén/Sandström red)
Allmänna förlaget (179 s och
Smith (1986). *Läsning.* A & W (190 s)

Ca 700 sidor av nedanstående litteratur väljs utifrån tidigare kunskaper och erfarenheter.

Allard/Sundblad (1986). *När vi läser och skriver.* Utbildningsförlaget (86 s)
Arkhammar m fl (1988). *Ett år med skrivprocessen.* A & W (104 s)
Dominkovic, K (1990). *Läsutveckling.* Utbildningsförlaget (72 s)
Dominkovic, K. (1996). *Läsvårigheter i ett helhetsperspektiv.* Institutionen för specialpedagogik, Lärarhögskolan i Stockholm (143 s)
Doverborg, E m fl (1985). *Att förstå barns tankar.* Liber utbildningsförlaget
Eriksen-Hagtvat, B (1990). *Skriftspråksutveckling genom lek.* Natur & Kultur (145 s)
Graves, D.H. (1996). *Att undersöka världen.* Daidalos (119 s)
Graves, D.H. (1996). *Skriv- och läsbefruktning.* Daidalos (78 s)
Hene/Wahlén (red) (1991) *Barns läsning och läsutveckling.* Swedish Science Press, Box 118, 751 04 Uppsala (278 s)
Hoién/Lundberg (1992). *Dyslexi.* Natur och Kultur (259 s)
Lennér/Malmgren (1986) *Svenska läsare.* Studentlitteratur
Lundberg, I (1991) *Läs- och skrivsvårigheter i ljuset av aktuell forskning.* Allmänna förlaget (utlånas) (49 s)
Läroplaner i svenska.
Rask/Wennbo (1988). *Ledning i arbetsenheten.* Utbildningsförlaget (123 s)
Skolverkets rapport nr 115 (1996) *Grunden för fortsatt lärande.* (80 s)
Stadler, E (1994). *Dyslexi.* Studentlitteratur (124 s)
Söderbergh, R (1990) *Barnets tidiga språkutveckling.* Liber (145 s)
Åhs, A/Åhs, M (1980). *Tre läsmetoder.* Pedagogiska institutionen, Uppsala (kan lånas alt. köpas) (82 s)